

ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра «Історія»

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

**Плани семінарських занять та методичні рекомендації
до організації самостійної роботи студентів
денної форми навчання**

Харків 2011

Методичне забезпечення дисципліни "Історія української культури" розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії 7 грудня 2010 р., протокол № 5.

Плани семінарських занять та методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів підготовлені відповідно до робочої програми курсу, є складником навчально-методичного комплексу дисципліни «Історія української культури».

Методичні матеріали призначені для студентів академії всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання, які вивчають історію української культури.

Укладачі:

проф. О.П. Гужва,
доценти В.М. Щербак, Т.М. Саламатіна

Рецензент

доц. В.М. Петрушов

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Плани семінарських занять та методичні рекомендації
до організації самостійної роботи студентів
денної форми навчання

Відповідальний за випуск Гужва О.П.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 25.01.11 р.
Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний.
Умовн.-друк.арк. 1,0. Обл.-вид.арк. 1,25.
Замовлення № Тираж 100. Ціна

Видавництво УкрДАЗТу, свідоцтво ДК № 2874 від 12.06.2007 р.
Друкарня УкрДАЗТу,
61050 , Харків - 50, майдан Фейєрбаха, 7

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Гуманітарний факультет

Кафедра історії

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

**Плани семінарських занять та методичні рекомендації до
організації самостійної роботи студентів денної форми
навчання**

Харків 2011

Методичне забезпечення дисципліни "Історія української культури" розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії 7 грудня 2010 р., протокол № 5.

Плани семінарських занять та методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів підготовлені відповідно до робочої програми курсу, є складником навчально-методичного комплексу дисципліни «Історія української культури».

Методичні матеріали призначені для студентів академії всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання, які вивчають історію української культури.

Укладачі:

проф. О.П. Гужва,

доценти В.М. Щербак, Т.М. Саламатіна

Рецензент

доц. В.М. Петрушов

Вступ

Вивчення історії української культури є складовою гуманітарної підготовки студентів і передбачає формування наукового світогляду, високих моральних якостей, підвищення загальнокультурного рівня, освоєння національних і загальнолюдських цінностей.

Предмет курсу – вивчення історії української культури у її взаємодії зі світовою культурою.

Метою курсу історії української культури є виховання всебічно обдарованої особистості, яка усвідомлює себе представником великого народу, що створив незалежну, суверенну державу.

Завданням курсу історії української культури стає розкриття співвіднесеності української культури з загальним розвитком людства, яке дозволяє виявити засади духовного світу українців, що формувався впродовж віків.

Вміння бачити засади духовності за конкретними явищами та особистостями дасть можливість віднайти їх у собі, тим самим – стати причетними до могутнього древа української культури.

Засади духовності, які ще називають «універсалиями культури», нерозривно пов'язані між собою і знаходять прояв в усіх сферах людської діяльності. Наведемо ці засади духовності.

Софійність (у перекладі з грецької, софійність – це мудрість) як прагнення осягнути весь світ і дійти злагоди у вирішенні життєвих проблем.

Єдність колективної та індивідуальної свідомості, що зумовлює подолання трагізму протягом усієї історії.

Усвідомлення себе частиною Всесвіту, що було притаманне давнім слов'янам, дає змогу окремій людині підійнятися над буденністю існування і виявити себе в творчості.

Культ краси, що знаходить вияв у житті та діяльності кожного українця.

Сердечність як потреба у висловленні співчуття стає основою моралі українців.

Відкритість світорозуміння, що дає змогу співіснувати різним моделям світосприйняття (язичницького, релігійного, та ін.), відкриває шлях до діалогу культур і можливості появи на

теренах України яскравих особистостей та геніїв, які представляють різні культури.

України як геополітичний центр Європи здавна була інтегрованою у загальноєвропейський освітній простір, здавна вона готувала спеціалістів, яким притаманне почуття гордості за свою Вітчизну.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

навчального курсу «Історія української культури»

Тема заняття	Обсяг годин
ТЕМА 1. Культура як діяльність людей. Культура матеріальна та духовна Поняття “культура”. Основні Функції культури. Людина в культурі Визначення національної культури. Релігія і культура. Культура матеріальна і духовна: Проблема давності формування культури. Історична типологія культури Людська культура і технічна цивілізація. Українська культура як цілісне світорозуміння та виявлений архетип духовності	2
ТЕМА 2. Людина первісної доби, її світогляд та діяльність. Трипільська культура Поняття первісної культури. Перші люди на теренах України Первісна міфологія. Роль праці в житті первісних людей. Культурна і природна поведінка Розпад родового устрою та формування слов'янських етносів. Основні риси давньослов'янських суспільних утворень. Культ природи та предків	2
ТЕМА 3. Досягнення стародавніх культур. Стародавня Еллада – колыска європейської цивілізації. Грецькі колонії на теренах України. Античність як тип культури. Давньогрецька класична міфологія. Основні хвилі переселень давніх	2

<p>греків і розвиток мистецтва слова. Грецькі колонії у Причорномор'ї. Калокагатія як вимір існування у греків та слов'ян. Перші давньоримські церкви. Взаємодія слов'ян з римлянами та візантійцями</p>	
<p>ТЕМА 4. Розпад язичницьких культів. Значення християнства у формуванні слов'янського менталітету Основні складові частини Біблії. Розпад язичницьких культів у Римі та у Київській Русі. Київська Русь як оплот християнства Софійність. Культ краси як Божественної Благодаті. Художня культура Київської Русі. Мистецтво іконопису</p>	2
<p>ТЕМА 5. Драматизм доби Відродження. Основні досягнення періоду Боротьба православ'я з католицизмом. Українська література доби Відродження. Античність як джерело Відродження. Головні риси мистецтва Високого Відродження. Колонізація Нового світу</p>	2
<p>ТЕМА 6. Ідеї Просвітництва. Художні стилі у мистецтві XVII–XVIII століть Початок формування українського етносу та української культури. Галицько-Волинська, Русько-Литовська та Козацька держави – основні етапи культурного розвитку України. Боротьба українського народу з поляками і турками та її відображення в народній культурі. Києво-Могилянська академія. Братські школи. Художня культура. Творчість І. Григоровича-Барського. Перші портрети. Культура запорізького козацтва. Філософська діяльність Г. Сковороди. Поглиблення зв'язку фольклору та літератури</p>	2
<p>ТЕМА 7. Розвиток основних форм духовної творчості наприкінці XIX-початку XX століття Соціально-економічне становище України в XIX ст. Роль української інтелігенції. Перші університети. Розвиток основних форм духовної творчості</p>	2

наприкінці XIX - початку XX століття – літератури, живопису, музики, скульптури, філософії. Творчість Л. Українки, М. Коцюбинського, С. Васильківського, О. Кобилянської та інших як втілення моральних принципів народної культури	
ТЕМА 8. Криза культури та її прояви. Художні напрямки у мистецтві XX століття Основні етапи розвитку української культури в XX столітті. Культурна ситуація в Україні в 20-40 роки. Перші публікації творів українських закордонних письменників в Україні. Відбудова знищених в радянські часи храмів. Пошук нових ідей-інтеграторів	2
ТЕМА 9. Модернізм і постмодернізм Імпресіонізм та постімпресіонізм як підстава для різних напрямків модернізму XX століття. Перевага форми над змістом. Інтуїтивізм та формалізм. Перевага масової свідомості та масової культури як особливість XX століття Синтез мистецтва та техніки в архітектурі Основні течії і напрямки образотворчого мистецтва. Модернізм і постмодернізм	2
Разом	18

Література, яка може бути використана при вивченні дисципліни

- 1 Антонович Д. Українська культура. - К., 1993.
- 2 Бокань В. Історія культури України у запитаннях і відповідях. - К., 1993.
- 3 Бокань В., Польовий Л. Історія культури України. - К., 1998.
- 4 Верстюк В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. - К., 1995.
- 5 Грушевський М. Духовна Україна. - К., 1994.
- 6 Золотослов. Поетичний космос Давньої Русі. - К., 1988.
- 7 Історія світової культури. - К., 1999.
- 8 Історія та теорія світової та вітчизняної культури. - К., 1993.
- 9 Історія української та зарубіжної культури. - К., 1999.
- 10 Корінний М. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. - К., 2000.
- 11 Крип'якевич І. Історія української культури. - К., 1999.
- 12 Лобас В. Українська і зарубіжна культура. - К., 2000.
- 13 Лосев І. Історія і теорія світової культури. Європейський контекст. - К., 1995.
- 14 Мистецтво, фольклор та етнографія слов'янського народу. - К., 1993.
- 15 Митці України: Енциклопедичний довідник. - К., 1992.
- 16 *истецтво* і етнос. Культурологічний аспект. - К., 1991.
- 17 Мистецтво, фольклор та етнографія слов'янського народу. - К., 1993.
- 18 Наулко В. Культура і побут населення України. - К., 1993.
- 19 Ничкало С. Мистецтвознавство: Короткий тлумачний словник. - К., 1999.
- 20 Попович М. Нариси історії культури України. - К., 1998.
- 21 Семчишин Я. Тисяча років української культури. - Львів, 1993.
- 22 Теорія та історія світової та вітчизняної культури. - К., 1993.
- 23 Теорія та історія світової і вітчизняної культури. - Львів, 1992.
- 24 Україна крізь віки: У 15 т. - К., 1996.
- 25 Українська культура: історія і сучасність. - Львів, 1994.
- 26 Щербаківський В. Українське мистецтво. - К., 1999.

Також доцільно у вивченні курсу використовувати додаткову літературу та літературу, рекомендовану до окремих тем семінарських занять.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. Культура як діяльність людей.

Культура матеріальна та духовна

(2 год)

План

1 Поняття “культура”, його походження, поширення, багатозначність та популярність на сучасному етапі розвитку людства.

2 Основні функції культури: гуманістична, трансляційна, гносеологічна, регулятивна, семіотична, аксіологічна.

3 Культура матеріальна і духовна: функції та значення. Основні елементи духовної культури.

4 Людська культура і технічна цивілізація.

5 Українська культура як цілісне світорозуміння та виявлений архетип духовності.

Ключові поняття

Культура, цивілізація, архетип, функції культури, духовна та матеріальна культура.

Запитання для самоконтролю та дискусії

1 Визначте зміст поняття «культура».

2 Звідки походить і як поширюється культура?

3 Наведіть різні значення поняття «культура».

4 Наведіть основні функції культури.

5 У чому полягає гносеологічна та семіотична функція культури?

6 Наведіть основні елементи духовної культури.

7 У чому полягає різниця матеріальної та духовної культури?

8 Як співвідносяться між собою поняття «культура» та «цивілізація»?

9 Дайте характеристику основним елементам духовної культури (звичаї, цінності, знання, міфологія, релігія тощо).

10 Коли зароджується українська культура і у чому її особливості.

Список літератури

1 Баткин Л.М. Тип культуры как историческая целостность // Вопросы философии. – 1998. - №9.

2 Библер В.С. Культура. Диалог культур // Вопросы философии. – 1989. - №6.

3 Библер В.С. От наукоучения к логике культуры. – М., 1991.

4 Введение в культурологию: Учеб. пособие для вузов. – М., 1996.

5 Гуревич П.С. Культурология: Учебник. – М., 2000.

6 Гуревич П.С. Философия культуры. – М., 1994.

7 Завадская Е.В. Восток на Западе. – М., 1987.

8 Зиммель Г. Избранное. – М., 1996. – Т.2. – С.488-490.

9 Культурология / Под ред. В. Драча. – Ростов /Д., 2000.

10 Основы исторической типологии культуры. – М., 1987.

11 Петров М.К. Язык, знак, культура. – М., 1991.

12 Семенов Ю.И. На заре человеческой истории. – М., 1989.

13 Сорокин П.А. Человек. Цивилизация. Общество. – М., 1992.

14 Тойнби А. Постижение истории. – М., 1991.

15 Тэрнер В. Символ и ритуал. – М., 1983.

16 Шпенглер О. Закат Европы. – М., 1991.

17 Юнг К.Г. Различия восточного и западного мышления // Философские науки. – 1988. - №10.

ТЕМА 2. Людина первісної доби, її світогляд та діяльність.

Трипільська культура.

(2 год)

План

1 Поняття первісної культури.

2 Первісна міфологія. Боги і духи як втілення стихійних сил природи.

3 Табу як строгі заборони в первісному суспільстві. Тотемі і тотемізм.

4 Розпад родового устрою та формування слов'янських етносів.

5 Особливості Трипільської культури.

Ключові поняття

Культура, періодизація культури, міфологія, тотем, табу, етноси, ритуал.

Запитання для самоконтролю та дискусії

1 Коли з'являються перші люди на теренах України?

2 Наведіть періодизацію первісної культури.

3 “Кам'яний”, “Бронзовий”, “Залізний” віки та їх особливості.

4 Боги і духи як втілення стихійних сил природи.

5 Яка роль праці в житті первісних людей?

6 Що таке табу?

7 У чому сутність тотемізму?

8 Які основні риси давньослов'янських суспільних утворень?

9 Культ природи та предків.

10 Наведіть характеристику Трипільської культури.

Список літератури

1 Вильчек В. Алгоритмы истории // Нева. – 1990. - №7.

2 Дмитриева Н. Краткая история искусств. – М., 1986. – Вып.1.

3 Кастанеда К. Путешествие в Икстлан. – Рига, 1991.

4 Крамер Сэмюэл Н. История начинается в Шумере. – М., 1991.

5 Кууси П. Этот человеческий мир. – М., 1988.

6 Леви-Стросс К. Печальные тропики. – М., 1984.

7 Лексин Ю. Жизнерадостное умирание // Знание – сила, 1993. - №6.

8 Любимов Л. Искусство Древнего мира. – М., 1971.

9 Можейко И.В. Другие 27 чудес света (По следам исчезнувших культур Востока). – М., 1969.

- 10 Морозов А. Загадка культа Атона // Наука и религия. – 1990. - №3.
- 11 Нейхардт А.К., Шипова И.Л. Семь чудес Древнего мира. – М.-Л., 1966.
- 12 Попович М.В. Мироззрение древних славян. – К., 1985.
- 13 Рубинштейн Р. Загадки пирамид. – М., 1979.
- 14 Тайлор Э.Б. Первобытная культура. – М., 1989.
- 15 Тимофеев Р. Проклятие фараонов // Техника молодежи. – 1991. - №7.
- 16 Тойнби А. Постигание истории. – М., 1991.
- 17 Фрезер Дж. Золотая ветвь. – М., 1980.
- 18 Швейцер А. Благоговение перед жизнью. – М., 1992.

**ТЕМА 3. Досягнення стародавніх культур.
Стародавня Еллада – колыска європейської цивілізації.
Грецькі колонії на теренах України
(2 год)**

План

- 1 Античність як тип культури.
- 2 Вплив досягнень давніх греків на римську, перську, єгипетську та інші культури.
- 3 Грецькі колонії у Причорномор'ї. Калокагатія як вимір існування у греків та слов'ян.
- 4 Подальший розвиток римлянами досягнень греків в архітектурі, скульптурі, філософії.
- 5 Перші давньоримські церкви. Взаємодія слов'ян з римлянами та візантійцями.

Ключові поняття

Античність, колонії, калокагатія, класична архітектура, монументалізм, катакомбна культура.

Запитання для самоконтролю та дискусії

- 1 Особливості античного типу культури.

- 2 Який вплив грецької культури на римську та інші культури?
- 3 Наведіть періодизацію античної культури.
- 4 Перелічіть усі грецькі колонії у Причорномор'ї.
- 5 Розкрийте поняття «калокагатія» як вимір існування у греків та слов'ян.
- 6 Надайте характеристику творчості Софокла, Есхіла, Еврипіда.
- 7 У чому полягала криза демократичної полісної системи?
- 8 У чому проявлялася взаємодія слов'ян з римлянами та візантійцями?

Список літератури

- 1 Апулей. Метаморфозы, или Золотой осел. – М., 1988.
- 2 Артамонов С.Д. Литература Древнего мира. – М., 1988.
- 3 Боннар А. Греческая цивилизация. – М., 1992.
- 4 Винничук Л. Люди, нравы, обычаи Древней Греции и Рима. – М., 1988.
- 5 Герои Греции в войне и мире (История Греции в биографиях Г.В. Штолля): Пер. с нем. – М., 1992.
- 6 Гнедич П.П. История искусств. – С.Пб., 1987. – Т.1.
- 7 Гомер. Илиада. – М., 1983.
- 8 Зайцев А.И. Культурные перевороты в Древней Греции УШ-У вв. до н.э. – Л., 1985.
- 9 Кнабэ Г. Древний Рим – история и повседневность. – М., 1979.
- 10 Кун М.А. Легенды і міфи Стародавньої Греції. – К., 1967.
- 11 Кун Н.А. Легенды и мифы Древней Греции. – М., 1989.
- 12 Легенды и сказания Древней Греции и Древнего Рима / Сост. А.О. Нейхардт. – М., 1987.
- 13 Лифшиц М.А. Мифология древняя и современная. – М., 1980.
- 14 Лосев А.Ф. Диалектика мифа. – М., 1980.
- 15 Лосев А.Ф. Эллинистически-римская эстетика. – М., 1979.
- 16 Митру А. Легенды Олимпа. – Бухарест, 1986.
- 17 Рывкин Б.И. Малая история искусств. Античное искусство. – М., 1972.
- 18 Соколов Г. Искусство Древнего Рима. – М., 1971.

19 Софокл. Царь Эдип. Антигона. Электра. Аякс-биченосец. – М., 1965.

20 Эрн В. Письма о христианском Риме // Наше наследие. – 1991. - №11.

21 Эсхил. Прикованный Прометей. Орестея. – М., 1965.

ТЕМА 4. Розпад язичницьких культів. Значення християнства у формуванні слов'янського менталітету (2 год)

План

- 1 Основні складові частини Біблії.
- 2 Розпад язичницьких культів у Римі та у Київській Русі. Київська Русь як оплот християнства.
- 3 Пріоритет духовного над матеріальним і душі над тілом. Культ краси як Божої Благодаті.
- 4 Давньоруська культура як результат тривалого процесу внутрішнього розвитку східнослов'янського суспільства.
- 5 Художня культура Київської Русі. Мистецтво іконопису.

Ключові поняття

Біблія, софійність, сердечність, язичництво, християнство, релігія.

Запитання для самоконтролю та дискусії

- 1 Які основні складові частини Біблії?
- 2 Чи усі книги Біблії визнані церквою?
- 3 Чи є Київська Русь оплотом християнства?
- 4 Чи залишаються позиції християнства такими ж стійкими, як у Київській Русі?
- 5 Яка роль релігії в утворенні та ствердженні української культури?
- 6 Язичницький політеїзм та його особливості.
- 7 Наскільки важливим є значення християнства у формуванні слов'янського менталітету?
- 8 Ставлення Русі до Сходу та Заходу в історичному ракурсі.
- 9 Назвіть особливості іконопису на Русі.

Список літератури

- 1 Біблія. Книги Старого та Нового Заповіту. – К., 1992.
- 2 Библейская энциклопедия. – М., 1990.
- 3 Библия. Книги Священного Писания Ветхого и Нового Завета. – М., 1995.
- 4 Бычко А.К. У истоков христианского иррационализма. – К., 1984.
- 5 Введение в культурологию: Учеб. пособие для вузов. – М., 1996.
- 6 Вебер М. Избранное. Образ общества. – М., 1994.
- 7 Ипатов А.Н. Национальная религия и культура. – К., 1985.
- 8 Каждан А.П. Религия и атеизм в древнем мире. – М., 1957.
- 9 Каутский К. Происхождение христианства. – М., 1990.
- 10 Косідовський Зенон. Оповіді євангелістів. – К., 1981.
- 11 Кривелев И.А. История религии: В 2-х томах. – М., 1988. – Т.2.
- 12 Ранович А.Б. Первоисточники по истории раннего христианства. Античные критики христианства. – М., 1990.
- 13 Ренан Е. Жизнь Иисуса. – М., 1991.
- 14 Розанов В.В. Религия. Философия. Культура. – М., 1992
- 15 Токарев С.А. Религия в истории народов мира. – М., 1984.
- 16 Фрезер Дж. Фольклор в Ветхом Завете. – М., 1989.
- 17 Эрн В. Письма о христианском Риме // Наше наследие. – 1991. - №11.
- 18 Аверинцев С.С. Византия и Русь: два типа духовности// Новый мир. – 1989. - №9.
- 19 Алпатов М.В. Всеобщая история искусств. – М., 1955. – Т.3. – История русского искусства с древнейших времен до начала ХУШ века.
20. Баткин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. – М., 1990.
21. Бычко А.К. Народная мудрость Руси: анализ философа. – К., 1988.

22. Грушевский М. Звичайна схема “русской” історії і право раціонального укладу історії Східного Слов’янства// Пам’ятки України. – 1991. - №3.
23. Гумилев Л.Н. Древняя Русь и Великая Степь. – М., 1992.
24. Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры. – М., 1984.
25. Гуревич А.Я. Проблемы средневековой народной культуры. – М., 1984.
26. Гуревич А.Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства . – М., 1990.
27. Даркевич В.П. Аргонавты средневековья. – М., 1976.
28. Жак ле Гофф. Цивилизация средневекового Запада. – М., 1992.
29. Знойко О.П. Міфи Київської землі та події стародавні. – К., 1989.
30. Изборник: Повести Древней Руси. – М., 1986.
31. Лихачев В.Д., Лихачев Д.С. Художественное наследие Древней Руси и современность. – М., 1989.
32. Лобас В.Х., Легенький Ю.Г. Українська і зарубіжна культура: Курс лекцій. – К., 1997.
33. Лясковская О.А. Французская готика XII-XIII веков. Архитектура. Скульптура. Витражи. – М., 1973.
34. Оссовская М. Рыцарь и буржуа: Исследования по истории морали. – М., 1987.
35. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К., 2001
36. Рутенберг В.И. Итальянский город от раннего средневековья до Возрождения. – Л., 1987.
37. Рыбаков Б.А. Язычество Древней Руси. – М., 1988.
38. Средневековый эпос. Песнь о Роланде. Песнь о Нибелунгах... - М., 1973.
39. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник. – Львів, 1992.
40. Удальцова З.В. Византийская культура. – М., 1988.
41. Шпренгер Я., Инститорис Г. Молот ведьм. – Саранск, 1991.

ТЕМА 5. Драматизм доби Відродження. Основні досягнення періоду
(2 год)

План

- 1 Боротьба православ'я з католицизмом.
- 2 Українська література доби Відродження.
- 3 Античність як джерело Відродження.
- 4 Головні риси мистецтва Високого Відродження.
- 5 Людина як центр всесвіту в культурі доби Відродження.

Ключові поняття

Доба Відродження, Ренесанс, гуманізм, друкарство, колонізація.

Запитання для самоконтролю та дискусії

- 1 Розкрийте сутність та причини боротьби православ'я з католицизмом.
- 2 Дайте характеристику Відродженню як історичній епосі.
- 3 Які Ви знаєте твори української літератури доби Відродження?
- 4 Чи можемо ми говорити про «Українське Відродження»?
- 5 Українські студенти в університетах Європи.
- 6 Що виступає основою та ідеалом Відродження?
- 7 Яке місце займає людина у Всесвіті в епоху Відродження?
- 8 Як впливали винаходи у царині друкарства на розвиток культури?
- 9 Дайте характеристику технічним винаходам епохи.
- 10 Ставлення до традицій і новаторства в європейських та інших народів в епоху Відродження.

Список літератури

- 1 Алпатов М.В. Всеобщая история искусств. – М., 1997. – Т.2.
- 2 Арутюнян А.А. Відродження як європейський феномен // Філософська думка. – 1988. - №2.
- 3 Афанасьев Ю.Н. Вчера и сегодня французской “новой исторической науки”// Вопросы истории. – 1984. - №8.
- 4 Афанасьев Ю.Н. Историзм против эклектики. – М., 1980.
- 5 Базен Жермен. История истории искусства: От Вазари до наших дней. – М., 1995.
- 6 Баткин Л.М. Итальянское Возрождение в поисках индивидуальности. – М., 1989.
- 7 Блок М. Апология истории. – М., 1973.
- 8 Боголюбов А.Н. Механика в истории человечества. – М., 1984.
- 9 Бродель Ф. Свидетельство истории // Французский ежегодник. – М., 1982.
- 10 Бродель Ф. Структуры повседневности: возможное и невозможное. – М., 1986.
- 11 Бугенвиль Л.А. Кругосветное путешествие на фрегате «Будез» и транспорте «Этуаль». – М., 1961.
- 12 Вазари Дж. Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих: В 5-ти томах. – М., 1956.
- 13 Выготский С.Л., Афанасьев В.С., Громеко В.И. История экономических учений. – М., 1965.
- 14 Зомбарт В. Война и капитализм. – М., 1998.
- 15 Коцебу О.Е. Путешествия вокруг света. – М., 1948.
- 16 Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения. – Л., 1978.
- 17 Мережковский Д.С. Воскресшие боги. – М., 1988.
- 18 Петров М.Т. Итальянская интеллигенция в эпоху Ренессанса. – Л., 1982.
- 19 Рутенберг В.И. Титаны Возрождения. – Л., 1976.
- 20 Смирнова Т. Сандро Боттичелли. – М., 1967.
- 21 Уайт Л. Развитие технологии и социальные изменения. – М., 1962.
- 22 Шахова К.А. Творчество великих европейских художников XV-XVIII веков. – К., 1980.

23 Шрамкова Г. Искусство Возрождения. Италия. Нидерланды. Германия. Франция. – М., 1977.

**ТЕМА 6. Ідеї Просвітництва. Художні стилі у мистецтві
XVII–XVIII століть
(2 год)**

План

1 Початок формування українського етносу та української культури.

2 Філософська діяльність Г. Сковороди.

3 Боротьба українського народу з поляками і турками та її відображення в народній культурі.

4 Києво-Могилянська академія. Братські школи.

5 Розвиток барочної архітектури в ХУП столітті на заході та сході України.

Ключові поняття

Києво-Могилянська академія, університети, унія, бароко, фольклор.

Запитання для самоконтролю та дискусії

1 Перелічіть особливості історичного розвитку південних земель Стародавньої Русі після татаро-монгольського нападу.

2 Охарактеризуйте Галицько-Волинську, Русько-Литовську та Козацьку держави.

3 У чому сутність Люблінської унії?

4 Які наслідки для України мала Люблінська унія?

5 Позитивний чи негативний вклад у культуру несли війни з Польщею та Туреччиною?

6 Назвіть характерні особливості стилю бароко.

7 Культура України після визвольної війни Б. Хмельницького.

8 Досягнення здчих М. Убраника і Б. Меретина у Львові та І. Шеделя і А. Расстреллі в Києві.

9 Творчість І. Григоровича-Барського. Перші портрети. Культура запорізького козацтва.

10 Із чим пов'язане поглиблення зв'язку фольклору та літератури?

Список літератури

1. Волинський М. Теоретична боротьба в українській літературі (перша половина ХІХ століття). – К., 1959.

2. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. – Львів, 1991.

3. Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів, 1991.

4. Жаборюк А. Український живопис останньої третини ХІХ - початку ХХ століття. – Одеса, 1990.

5. Ісаєвич Я.Д. Братства та їх роль в розвитку української культури ХVІ-ХVІІ століть. – К., 1966.

6. Історія запорізького козацтва: сучасний стан та проблеми дослідження. – К., 1990.

7. Комповський П.М. Монументальний живопис на Україні ХVІ-ХVІІІ століття. – К., 1968.

8. Лобас В.Х., Легенький Ю.Г. Українська і зарубіжна культура: Курс лекцій. – К., 1997.

9. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури// Українська культура. – 1991. - №6-9.

10. Марченко М.І. Історія української культури з найдавніших часів до середини ХVІІ століття. – К., 1961.

11. Мар'яненко І. Минуле українського театру. – К., 1953.

12. Нариси з історії українського мистецтва. Українське мистецтво другої половини ХVІІ-ХVІІІ століття. – К., 1981.

13. Осійчук В.А. Українське мистецтво ХVІ - першої половини ХVІІ століття. Гуманістичні та визвольні ідеї. – К., 1985.

14. Петров Г.И. Очерки истории украинской литературы ХІХ века. – К., 1987.

15. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К., 2001.

16. Українська родина: Родинний і громадський побут. – К., 2000.

17. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року. – Львів, 1970.

18. Чепелик В. Ренесанс. Кам'яні квіти першого Відродження України (XVI-XVII ст.)// Українська культура. – 1993. - №1.

19. Шип Н. Культурно-національне питання на Україні в XIX столітті // Український історичний журнал. – 1991. - №3.

20. Яворницький Д.Ш. Історія запорізьких козаків. – К., 1990.

ТЕМА 7. Розвиток основних форм духовної творчості наприкінці XIX- початку XX століття

(2 год)

План

1 Прискорення розвитку української культури з початку XIX століття та її зв'язок з романтизмом.

2 Перші університети.

3 Діяльність Кирило-Мефодіївського товариства.

4 Розвиток основних форм духовної творчості наприкінці XIX-початку XX століття.

5 Новаторські пошуки в літературі та мистецтві.

Ключові поняття

Руська трійця, університети, романтизм, фольклористика.

Запитання для самоконтролю та дискусії

1 Соціально-економічне становище України в XIX столітті.

2 Прискорення розвитку української культури з початку XIX століття.

3 Які прояви романтизму є в українській культурі?

4 Яка роль української інтелігенції в культурі цього періоду?

5 Розвиток театру в зв'язку з творчістю І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка.

6 Консервативний та прогресивний романтизм: в чому різниця?

7 Розкрийте дві тенденції прогресивного романтизму Т. Шевченка та І. Франка.

8 Творчість Л. Українки, М. Коцюбинського, С. Васильківського, О. Кобилянської та інших як втілення моральних принципів народної культури.

Список літератури

1 Афасижев М. Западные концепции художественного творчества. – М., 1990.

2 Баскаков В. В ритме времени // Кинематографический процесс сегодня. – М., 1983.

3 Бретон А. Манифест сюрреализма- называть вещи своими іменами // Программные выступления мастеров литературы XX века. – М., 1984.

4 Вейдле В. Кризис искусства // Самосознание европейской культуры XX века. – М., 1991.

5 Велика, Мала і Біла Русь // Український історичний журнал. – 1991. - №2.

6 Вельш Б. «Постмодерн». Генеалогия и значение одного спорного понятия // Путь. Международный философский журнал. – 1992. - №1.

7 Дюфрен М. Кризис искусства // Западноевропейская эстетика XX века. – М., 1991.

ТЕМА 8. Криза культури та її прояви. Художні напрямки у мистецтві XX століття

(2 год)

План

- 1 Основні етапи розвитку української культури в XX столітті.
- 2 Культурна ситуація в Україні в 20-40-ві роки.
- 3 Функціоналістські та конструктивістські пошуки українських архітекторів.
- 4 Культура України в 90-ті роки.

Ключові поняття

Функціоналізм, конструктивізм, постмодернізм, «шестидесятники».

Запитання для самоконтролю та дискусії

- 1 Наведіть періоди розвитку української культури в ХХ ст.
- 2 Харків – перша столиця Радянської України.
- 3 Революційно-романтична творчість П. Тичини, В. Сосюри, М. Хвильового, М. Куліша, М. Рильського, О. Вишні, О. Довженка, М. Бажана та інших.
- 4 Репресії харківських скульпторів на початку 30-х років.
- 5 Розвиток українського кіномистецтва О. Довженком, І. Кавалерідзе, П. Чардиніним.
- 6 Діяльність “шестидесятників”
- 7 Перші публікації творів українських закордонних письменників в Україні
- 8 Відбудова знищених в радянські часи храмів.
- 9 Пошук нових ідей-інтеграторів.

Список літератури

- 1 Жулинський М. Духовна енергія нації. Проблема створення цілісної концепції української культури // Українська культура. – 1991. - №1.
- 2 Ивбулис В.Я. Модернизм и постмодернизм. – М., 1986.
- 3 Історія українського мистецтва: В 6-ти томах. – К., 1990. – Т.6.
- 4 Кнабе Г.С. Феномен рока и контркультура // Вопросы философии. - 1990.
- 5 Кукаркин А.В. Буржуазная массовая культура. – М., 1985.
- 6 Лейбфрейд Л.Ю., Полякова Ю.И. От крепости до столицы: Заметки о старом городе. – Харьков, 1998.
- 7 Лобас В.Х., Легенький Ю.Г. Українська і зарубіжна культура. – К., 1997.
- 8 Малахов Н. Модернизм: критический очерк. – М., 1986.
- 9 Малевич К. Через чистую абстракцию к новой форме // Искусство кино. – 1992. - №1.
- 10 Мигунов А. Vulgar. Эстетика постмодернизма. – М., 1991.
- 11 Попович М.В. Нарис історії культури України. – К., 2001.

12 Прохоренко В. Він мусив малювати вождів. До майбутнього музею мистецтва радянського тоталітаризму// Українська культура. – 1992. - №8-9.

13 Станішевський Ю. Театр радянської України. – К., 1980

14 Теорія та історія світової і вітчизняної культури. – К., 1993.

15 Українська родина: Родинний і громадський побут. – К., 2000.

16 Черемський Н. Відлука з Холодної гори. Як нищили українських “гомерів”// Українська культура. – 1992. - №6.

17 Шестаков В. Массовая культура. – М., 1990.

18 Шукурова А. Архитектура Запада и мир искусства XX века. – М., 1990.

ТЕМА 9. Модернізм і постмодернізм

(2 год)

План

1 Імпресіонізм та постімпресіонізм як підстава для різних напрямків модернізму ХХ століття.

2 Інтуїтивізм та формалізм.

3 Синтез мистецтва та техніки в архітектурі.

4 Основні течії і напрямки образотворчого мистецтва.

5 Бурхливий розвиток теле- і кіно- відеокомп'ютерної галактики майбутнього.

Ключові поняття

Імпресіонізм, постімпресіонізм, дегуманізація, інтуїтивізм, формалізм, сюрреалізм, поп-арт.

Запитання для самоконтролю та дискусії

1 Особливості розвитку світового мистецтва в ХХ столітті.

2 Дегуманізація мистецтва та її причини на думку Х. Ортегі-і-Гассета.

- 3 Перевага форми над змістом.
- 4 Перевага масової свідомості та масової культури як особливість ХХ століття.
- 5 Ван де Вельде як ідеолог модерну.
- 6 Функціоналізм та конструктивізм в архітектурі України та зарубіжжя.
- 7 Сюрреалізм і “новий реалізм”.
- 8 Велика еволюція кінематографу.

Список літератури

- 1 Цапенко М.П. З історії шукань національного стилю в архітектурі України. - К., 1959.
- 2 Шестаков В. Массовая культура. - М., 1990.
- 3 Малахов Н. Модернизм: критический очерк. – М., 1986.
- 4 Мигунов А. Vulgar. Эстетика постмодернизма. – М., 1991.
- 5 Малевич К. Через чистую абстракцию к новой форме // Искусство кино. – 1992. - №1.
- 6 Кнабе Г.С. Феномен рока и контркультура // Вопросы философии. - 1990.

Тематика контрольних робіт

для студентів денної форми навчання з курсу «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

- 1 Різноманіття історичних типологій культури.
- 2 Містика і магія в житті первісних народів.
- 3 Роль міфології в первісному суспільстві.
- 4 Релігія та міфологія давніх єгиптян.
- 5 Особливості давньоєгипетського мистецтва.
- 6 Таємниці єгипетських пірамід.
- 7 Мистецтво давніх вавілонян.
- 8 Культура Стародавньої Месопотамії.
- 9 Традиції, релігії та мистецтво Стародавнього Китаю.
- 10 Винаходи та технічні досягнення давніх китайців.
- 11 Давньоіндійська культура і її значення для світової культури.

- 12 Виникнення та цінності і принципи буддизму.
- 13 Стародавня Греція – колыска сучасної культури Заходу.
- 14 Мораль і традиції Стародавньої Греції та їх зв'язок з сучасністю.
- 15 Боги Давньої Греції і Давнього Риму: схожість і відмінність.
- 16 Давньогрецька міфологія як спроба усвідомлення змін в природі та суспільстві.
- 17 Давньогрецька трагедія і її вплив на розвиток світової літератури.
- 18 Особливості давньогрецької класичної архітектури.
- 19 Досягнення давньогрецьких скульпторів.
- 20 Взаємозв'язок релігії та мистецтва в давньогрецькій культурі.
- 21 Поезія Стародавньої Греції.
- 22 Класична міфологія Стародавньої Греції.
- 23 Ораторське мистецтво Стародавньої Греції.
- 24 Давньогрецька культура епохи еллінізму.
- 25 Сім чудес світу.
- 26 Свята і традиції Стародавнього Риму.
- 27 Боги і духи римської міфології.
- 28 Архітектура Стародавнього Риму.
- 29 Досягнення і значення творчості давньоримських скульпторів для світового мистецтва.
- 30 Розвиток літератури в Стародавньому Римі.
- 31 Культ Епікура та епікурейство в Стародавньому Римі.
- 32 Давньоримська культура епохи виникнення і розповсюдження християнства.
- 33 Римська християнська культура в останні часи існування імперії: доля язичницьких цінностей.
- 34 Образотворче мистецтво в епоху Середньовіччя.
- 35 Інститут лицарства: деякі особливості середньовічної моралі.
- 36 Сюжети Євангелій в мистецтві Середньовіччя.
- 37 Ставлення до душі та тіла в християнстві та язичництві: порівняльний аналіз.
- 38 Вплив Візантійської культури на культури інших народів середньовічної Європи.

- 39 Візантійська культура в епоху раннього Середньовіччя.
- 40 Вплив Візантійської культури на культуру Київської Русі.
- 41 Міський собор: Всесвіт та кам'яна Біблія Середньовіччя.
- 42 Лицарський роман і його роль в розвитку літератури.
- 43 Причина і наслідки розколу християнства в XI столітті.
- 44 Особливості і наслідки прийняття християнства в Стародавній Русі.
- 45 Православний іконопис – символіка і духовність.
- 46 Православ'я і католицизм: їх єдність, відмінності та вплив на розвиток художньої культури.
- 47 Зворотня перспектива» ікон та проблема християнської духовності.
- 48 Особливості мистецтва епохи Проторенесансу.
- 49 Життя і творчість Данте Аліг'єрі.
- 50 Середньовічні традиції та новаторство в творчості Джотто.
- 51 Гуманізм культури Проторенесансу.
- 52 Середньовічна архітектура: від романського стилю до готики.
- 53 Соціальна структура середньовічного суспільства.
- 54 Середньовічний епос.
- 55 Що таке Відродження?
- 56 Особливості мистецтва раннього італійського Відродження.
- 57 Італійське Відродження в пошуках індивідуальності.
- 58 Раннє та Високе Відродження: єдність та відмінність.
- 59 Титани італійського Відродження.
- 60 Творчість Донателло.
- 61 Творчість Сандро Боттічеллі.
- 62 Великі досягнення італійських архітекторів XV-XVI ст.
- 63 Універсалізм і досягнення Леонардо да Вінчі.
- 64 Живопис Рафаеля Санті.
- 65 Особливості творчості Джорджоне.
- 66 Живопис Тіціана.
- 67 Виникнення і особливості стилю бароко.
- 68 Особливості іспанського бароко.
- 69 Особливості фламандського бароко.
- 70 Архітектура українського бароко.

- 71 Культура класицизму як втілення ідеї державності.
- 72 Російське бароко ХУІІІ століття.
- 73 Рубенс та Рембрандт – від бароко до реалізму.
- 74 Література класицизму як втілення ідеї первинності обов'язку над почуттям.
- 75 Життя та творчість І. Котляревського.
- 76 Творчість І. Григоровича-Барського.
- 77 Розвиток книговидавництва та друкарської справи в Україні в ХУІ-ХУІІ століттях.
- 78 Літературна та драматургічна творчість Г. Квітки-Основ'яненка.
- 79 Т.Г. Шевченко як представник українського малярства.
- 80 Національні сюжети в творчості С. Васильківського.
- 81 Творчість російських митців-передвижників.
- 82 Академізм та реалізм в образотворчому мистецтві ХІХ століття.
- 83 Розвиток портретного живопису в Росії в ХУІІІ столітті.
- 84 Творчість І. Рєпін.
- 85 Масова та елітарна культура ХХ століття.
- 86 Експресіонізм як мистецтво вираження.
- 87 Кубізм як течія в образотворчому мистецтві.
- 88 Технократизм в культурі ХХ – ХХІ століття.
- 89 Сюрреалізм як напрямок в образотворчому мистецтві.
- 90 Супрематизм як течія в абстракціонізмі.
- 91 Основні особливості постмодерну.
- 92 Архітектура України в радянську епоху.
- 93 Досягнення українського кінематографу в ХХ столітті.
- 94 Сальвадор Далі – великий містифікатор ХХ століття.
- 95 Дегуманізація мистецтва, її причини та наслідки.
- 96 Сучасні тенденції розвитку української художньої культури.
- 97 Основні течії мистецтва абстракціонізму.
- 98 «Духовне» мистецтво В. Кандинського.
- 99 Тенденції розвитку сучасного кінематографа.

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Виконання контрольної роботи є засобом набуття і поглиблення студентами знань з розвитку світової і української культури. Ця робота формує розуміння проблематики сприйняття художніх творів та їх місця в житті людини. До кожного розділу програми курсу надано достатню кількість літератури, якою доцільно користуватися при підготовці роботи. Окрім рекомендованої літератури, допускається самостійне підбирання матеріалу до роботи.

Літературні джерела необхідно уважно перечитати та зробити виписки у вигляді цитат, що в цілому розкривають логіку теми. Потім бажано скласти план, який би охоплював основний зміст контрольної роботи. Для написання роботи треба використовувати не менше трьох літературних джерел. Це може бути наукова або науково-популярна література, праці письменників, істориків, філософів, художників-теоретиків і культурологів. Також можна користуватися словниками, довідниками та енциклопедіями. Творчий характер розкриття теми, як правило, не суперечить логічно продуманій схемі.

Контрольну роботу треба писати розбірливо, а сторінки нумерувати. Після написання основного тексту треба обов'язково скласти список літератури, яка використовувалася. Обсяг роботи складає в середньому 12-15 сторінок формату А4.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ РУБІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

ПЕРШИЙ РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ

- 1 Культура первісного та ранньокласового суспільств.
- 2 Художні стилі Середньовіччя: романський та готичний.
- 3 Біблейні сюжети в мистецтві різних епох.
- 4 Походження біблейних легенд.
- 5 Вплив християнства на розвиток культури європейського Середньовіччя.
- 6 Архітектура і образотворче мистецтво Київської Русі.
- 7 Міфологія та релігія давніх слов'ян.
- 8 Основні досягнення титанів Високого Відродження.
- 9 Соціальна база мистецтва Відродження.
- 10 Види і жанри образотворчого мистецтва.
- 11 Вплив культури Візантії на розвиток середньовічної Європи.
- 12 Роль релігії в європейській середньовічній культурі.
- 13 Роль Києво-Могилянської академії в розвитку української культури.
- 14 Наукові гіпотези походження культури.
- 15 Становлення української народності та культури в XIII–XV століттях.
- 16 Основні періоди розвитку італійського Відродження.
- 17 Загальна характеристика духовної ситуації Нового часу.
- 18 Італійське Відродження в пошуках індивідуальності.
- 19 Класицизм як втілення ідеї державності.
- 20 Національні особливості українського бароко.
- 21 Гуманізм як одна з головних рис культури Відродження.
- 22 Характеристика мистецтва Раннього Відродження.

- 23 Романтизм в європейському та українському мистецтві XVIII–XIX століття.
- 24 Живопис і скульптура епохи Відродження.
- 25 Основні риси культури італійського Відродження.
- 26 Художня культура України XV–XVII століть і її самобутність.
- 27 Основні види мистецтва.
- 28 Естетика і мораль класицизму.
- 29 Романтизм в українському мистецтві Нового часу.
- 30 Поняття стилю в мистецтві.

ДРУГИЙ РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ

- 1 Становлення української культури XX століття та її зв'язок з романтизмом.
- 2 Експресіонізм як мистецтво вираження.
- 3 Масова та елітарна культура XX століття.
- 4 Пошук нових форм зображення в імпресіонізмі.
- 5 Головні течії в архітектурі XX століття.
- 6 Культурний твір та його трансформації в XX столітті.
- 7 Технократизм у культурі XX століття.
- 8 Дегуманізація мистецтва як явище XX століття.
- 9 Виникнення імпресіонізму як початок зруйнування об'єкту в мистецтві.
- 10 Сучасна українська культура та перспективи її розвитку.
- 11 Футуризм як течія в мистецтві першої половини XX століття.
- 12 Джерела слобожанської культури.
- 13 Культурний твір та проблема його розуміння.
- 14 Загальна характеристика культурного розвитку України початку XX століття.
- 15 Кубізм як течія в мистецтві.
- 16 Сюрреалізм як течія в сучасному мистецтві.
- 17 Мистецтво абстракціонізму.
- 18 Модернізм і авангард в мистецтві XX століття.
- 19 Критика «епігонства» авангардними митцями.
- 20 «Духовне» мистецтво В. Кандинського.

- 21 Основні проблеми розвитку сучасної української культури.
- 22 Соціальний пафос образотворчого мистецтва Росії та України другої половини XIX століття.
- 23 Архітектура як складова частина матеріальної культури та мистецтва.
- 24 Супрематизм Казимира Малевича.
- 25 Українська культура кінця XIX – початку XX століття.
- 26 Постмодерністська ситуація в сучасній культурі.
- 27 Розвиток українського мистецтва і літератури в 10-20 роки XX століття.
- 28 Вплив античних традицій на сучасну культуру Заходу.
- 29 Характеристика сучасної духовної ситуації в Україні.
- 30 Перспективи розвитку культури в XXI столітті.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ З КУРСУ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

Білет 1

- 1 Києво-Могилянська академія.
- 2 Готика в архітектурі.

Білет 2

- 1 Пантеон язичницьких слов'янських богів.
- 2 Ордер в архітектурі античності.

Білет 3

- 1 Універсали української культури.
- 2 Стиль бароко.

Білет 4

- 1 Періодизація світової культури.
- 2 Артефакти первісної доби.

Білет 5

- 1 Первісна культура та її типологічні риси.
- 2 Титани Відродження.

Білет 6

- 1 Культура стародавніх цивілізацій, її типологічні риси.
- 2 Індійські Веди.

Білет 7

- 1 Антична культура, її періодизація.
- 2 Норми моралі.

Білет 8

- 1 Культура середньовіччя.
- 2 Антична трагедія.

Білет 9

- 1 Культура Київської Русі та її джерела.
- 2 Книга померлих Стародавнього Єгипту.

Білет 10

- 1 Відродження як прояв нової концепції сприйняття дійсності та людини.
- 2 Г.С.Сковорода - мандрівний філософ.

Білет 11

- 1 Культура нового часу.
- 2 Духовний світ людини.

Білет 12

- 1 Генеза культури, її визначення та функції.
- 2 Віденський класицизм.

Білет 13

- 1 Розвиток культури в західній Європі та в Україні у новий час.
- 2 Етика античної доби.

Білет 14

- 1 Культура та процеси глобалізації.
- 2 Православний іконопис.

Білет 15

- 1 Культура матеріальна та духовна.
- 2 Класицизм у мистецтві..

Білет 16

- 1 Особистість як суб'єкт культур.

2 Шевченко та українська культура.

Білет 17

- 1 Мистецтво як форма духовної діяльності людини.
- 2 Романтизм у мистецтві.

Білет 18

- 1 Стилї у мистецтві.
- 2 Українське бароко.

Білет 19

- 1 Стародавня Еллада - колиска європейської цивілізації.
- 2 Поняття образу, стилю, напрямку у мистецтві.

Білет 20

- 1 Етика доби Відродження.
- 2 Модернізм та постмодернізм.

Білет 21

- 1 Етика нового часу.
- 2 Мистецтво ранніх цивілізацій.

Білет 22

- 1 Криза культури та її прояви.
- 2 Середньовічні ваганти.

Білет 23

- 1 Періодизація античної доби.
- 2 Сальвадор Далі та концепція сюрреалізму.

Білет 24

- 1 Періодизація доби Відродження.
- 2 Ідеї Просвітництва.

Білет 25

- 1 Художні стилі у мистецтві ХУІІ-ХІХ століть.
- 2 Символ у художній свідомості середніх віків.

Білет 26

- 1 Культура Візантії.
- 2 Братські школи на Україні.

Білет 27

- 1 Види мистецтва, їх поділ на просторові та часові.
- 2 Культура Стародавнього Риму.

Білет 28

- 1 Культура Стародавнього Сходу.
- 2 Вселюдські цінності.

Білет 29

- 1 Історія української культури.
- 2 Етика та етикет.

Білет 30

- 1 Культура як творча діяльність.
- 2 Міфи Стародавньої Еллади.